

Spis treści

1. Wstęp	9
1.1. Wprowadzenie do problematyki oraz cel, zakres i przedmiot opracowania	9
1.2. Jednostka badawcza – warunki doboru	12
1.3. Źródła i metody badań	17
1.4. Algorytm empirycznego podejścia badawczego	21
2. Region w koncepcjach teoretycznych i polityce regionalnej . . .	25
2.1. Region i jego cechy w świetle koncepcji teoretycznych	25
2.1.1. Pojęcie regionu w literaturze przedmiotu	25
2.1.2. Pojęcie i cechy regionu ekonomicznego	28
2.1.3. Typy regionów ekonomicznych	34
2.2. Struktura przestrzenna i funkcjonalna regionu	37
2.3. Miejsce i rola regionu w polityce regionalnej	41
2.3.1. Formalno-prawne aspekty funkcjonowania regionu	41
2.3.2. Organizacja rozwoju regionalnego w Polsce w latach 1994–1998	44
2.3.3. Organizacja rozwoju regionalnego w Polsce w latach 1999–2008	47
3. Konkurencyjność regionu i jej determinanty	59
3.1. Teoretyczne koncepcje konkurencyjności regionu	59
3.1.1. Ujęcie tradycyjne	59
3.1.2. Podejście współczesne	60
3.2. Pojęcie i istota konkurencyjności regionu	63
3.2.1. Konkurencja a konkurencyjność regionu	63
3.2.2. Istota konkurencyjności regionu	67
3.3. Konkurencyjność jako element polityki rozwoju regionalnego . .	71
3.3.1. Konkurencyjność w międzynarodowej polityce regionalnej – wybrane ujęcia	71
3.3.2. Konkurencyjność w polityce rozwoju regionalnego Polski .	74

3.4. Klasyfikacja determinant konkurencyjności regionów	83
3.4.1. Determinanty jako szczególny rodzaj uwarunkowań oraz czynników konkurencyjności regionów	83
3.4.2. Determinanty konkurencyjności regionów w teorii i polityce rozwoju regionalnego	84
4. Podstawy pomiaru konkurencyjności regionów i jej determinant	93
4.1. Podsystemy oceny konkurencyjności regionów (poziom, pozycja, przewaga, zdolność konkurencyjna)	93
4.2. Współczesne tendencje w badaniach konkurencyjności regionów	96
4.3. Mierniki konkurencyjności regionów	100
4.3.1. Teoretyczne problemy doboru mierników do badań konkurencyjności regionów	100
4.3.2. Mierniki zastosowane w badaniu pozycji konkurencyjnej regionów	102
5. Pozycje konkurencyjne regionów i ich determinanty w latach 1994–1998	109
5.1. Pozycje konkurencyjne regionów w latach 1994–1998	109
5.1.1. Wielkość i kierunki zmian pozycji konkurencyjnych województw	109
5.1.2. Wielkość i kierunki zmian pozycji konkurencyjnych podregionów	113
5.2. Determinanty kształtujące pozycje konkurencyjne regionów	116
5.2.1. Identyfikacja determinant w układzie województw	116
5.2.2. Identyfikacja determinant w układzie podregionów	120
5.3. Hierarchia determinant kształtujących pozycje konkurencyjne województw i podregionów	123
5.4. Wpływ zhierarchizowanych determinant na pozycje konkurencyjne regionów w latach 1994–1998	128
5.4.1. Pozycje konkurencyjne województw oparte na zhierarchizowanych determinantach	128
5.4.2. Pozycje konkurencyjne podregionów oparte na zhierarchizowanych determinantach	130
6. Pozycje konkurencyjne regionów i ich determinanty w latach 1999–2008	135
6.1. Pozycje konkurencyjne regionów w latach 1999–2008	135
6.1.1. Wielkość i kierunki zmian pozycji konkurencyjnych województw	135
6.1.2. Wielkość i kierunki zmian pozycji konkurencyjnych podregionów	139

6.2. Determinanty kształtujące pozycje konkurencyjne regionów	143
6.2.1. Identyfikacja determinant w układzie województw	143
6.2.2. Identyfikacja determinant w układzie podregionów	151
6.3. Hierarchia determinant kształtujących pozycje konkurencyjne regionów	157
6.3.1. Częstość i istotność wpływu determinant na pozycje konkurencyjne województw	157
6.3.2. Częstość i istotność wpływu determinant na pozycje konkurencyjne podregionów	163
6.4. Wpływ zhierarchizowanych determinant na pozycje konkurencyjne regionów	168
6.4.1. Pozycje konkurencyjne województw oparte na zhierarchizowanych determinantach	168
6.4.2. Pozycje konkurencyjne podregionów oparte na zhierarchizowanych determinantach	170
7. Pozycja konkurencyjna regionu opolskiego na tle województw i podregionów Polski i jej determinanty	175
7.1. Pozycja konkurencyjna na tle województw	175
7.2. Pozycja konkurencyjna na tle podregionów	178
7.3. Determinanty kształtujące pozycję konkurencyjną w latach 1994–1998	181
7.4. Determinanty kształtujące pozycję konkurencyjną w latach 1999–2008	184
7.5. Kierunki rozwoju regionu opolskiego warunkujące wpływ na poprawę jego pozycji konkurencyjnej	189
8. Podsumowanie	195
Aneks tabelaryczny	205
Wykaz źródeł i literatury	235
Spis tabel	247
Spis rycin	251
Summary	253